

Lietuvos Respublikos Prezidentui
Lietuvos Respublikos Ministrėi Pirmininkei
Lietuvos Respublikos Seimui
Lietuvos Respublikos Politinėms partijoms

LIETUVOS MAISTININKŲ PROFESINĖS SĄJUNGOS
VIII-OJO SUVAŽIAVIMO
„Mes keičiame pasaulį“

KREIPIMASIS

2024 m. gegužės mėn. 24 d.

Trakai

Suvažiavimas, įvertinęs Lietuvos darbuotojų ekonominę ir socialinę padėtį, atsižvelgdamas į darbuotojų lūkesčius k o n s t a t u o j a:

maisto pramonės darbuotojai nuo pat COVID-19 pandemijos pradžios nešė didžiausią krūvį aprūpinant gyventojus būtiniaisiais produktais, ženkliai prisidėjo siekiant išsaugoti ekonomikos gyvybingumą, tęstinumą ir konkurencingumą energetinės krizės metu. Dabartiniu sudėtingu laikotarpiu, manome, labai svarbu atsigręžti į darbuotojų interesus, didinti jų atstovų dalyvavimą priimant sprendimus ir juos įgyvendinant tiek lokaliai, tiek nacionaliniu mastu.

Suvažiavimo delegatai siūlo:

1. Peržiūrėti galimus papildomus finansinius šaltinius šalies gynybai stiprinti.

1.1. Vyriausybei priimant sprendimus dėl papildomo finansavimo šalies gynybai, atsižvelgti į tai, kad 2009 m. Nacionaliniame susitarime, pasirašytame visų nacionalinių darbdavių ir profesinių sąjungų organizacijų, buvo įtvirtintas laikinas bazinio pelno mokesčio sumažinimas nuo 20 iki 15 proc. ir PVM padidinimas nuo 18 iki 21 proc. Nors šio susitarimo signatarai susitarė dėl *laikinių priemonių* ekonominei krizei įveikti, sumažintas pelno mokesčio rodiklis ir padidintas PVM liko iki šiol. Suvažiavimas prašo grąžinti prieškrizinį pelno ir PVM mokesčio dydžius.

1.2. Nutraukti dvigubą politinių partijų finansavimą iš biudžeto.

Suvažiavimas atkreipia dėmesį, kad Lietuvoje politinės partijos gauna dvigubą paramą iš valstybės biudžeto - valstybės dotacijas iš biudžeto bei savanoriškai gyventojų skirtą gyventojų pajamų mokesčio (GPM) dalį. Tokiu būdu į didžiųjų partijų sąskaitas „įkrenta“ milijoninės metinės pajamos iš šalies biudžeto, kai tuo tarpu partijos narių mokestis (iš viešai skelbiamos informacijos) sudaro tik 7 proc. jų biudžeto. Pažymėtina,

kad tokio valstybės rėmimo iš šalies biudžeto neturi jokios kitos visuomeninės organizacijos, įskaitant pagal LR Konstitucijos 50 str. visiems darbuotojams atstovaujančias profesines sąjungas. Tai yra viena iš priežasčių kodėl socialinis dialogo aprėptis, ypač privačiame sektoriuje, yra viena iš žemiausių tarp kitų ES šalių.

1.3. Įvesti progresinį gyventojų pajamų mokestį(GPM) visoms o, ne tik su darbo santykiais susijusioms pajamoms, atsisakyti GPM lengvatų ilgalaikėms gyvybės draudimo ir pensijų fondų įmokoms. II pakopos pensijų draudimo skatinamąją priemonę iš valstybės biudžeto nukreipti į gynybos mokestį bei pratęsti bankų solidarumo mokesčio taikymą.

2. Stiprinti profesinių sąjungų teises ir vaidmenį, numatyti daugiau garantijų profesinių sąjungų atstovams užtikrinantį LR Konstitucijoje numatytą darbuotojų teisių gynimą.

2.1. Profesinės sąjungos atstovauja darbuotojams gindamos jų teisėtus interesus lokaliu, nacionaliniu ir tarptautiniu mastu – dalyvauja ne tik priimant įmonių sprendimus, bet ir derasi dėl geresnių darbo sąlygų įvairaus lygmens kolektyvinėse derybose. Pagrindinis jų finansavimo šaltinis yra profesinės sąjungos narių mokamas nario mokestis. Kai kuriose ES šalyse (Lenkijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje ir kt.), įmonių nepriklausomi darbuotojų atstovai yra atleidžiami nuo darbinių pareigų vykdymo, paliekant jiems darbo užmokestį. Tokiu būdu šie darbuotojų atstovai gali netrukdomai ir realiai vykdyti darbuotojų gynimo ir atstovavimo pareigas. Siūlome ir LR Darbo kodekse numatyti tokią pareigą darbdaviams.

2.2. Svarstyti 0,6 proc. GPM dalies pervedimo profesinėms sąjungoms galimybę, nereikalaujant gyventojų prašymo. Tokiu būdu būtų sustiprintos profesinių sąjungų galimybės ginti darbuotojų teises, ženkliai sustiprėtų socialinis dialogas privačiame sektoriuje.

Suvažiavimo įgaliotas

Lietuvos maistininkų profesinės sąjungos pirmininkas

Raimondas Tamošauskas

